

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การศึกษาระบบบัญชีของสหกรณ์เครดิตยูเนียน
มหาวิทยาลัยพายัพ

ชื่อผู้เขียน

นางสุนิศา ยิ่งศิริอำนาจ

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง	เจริญศรี	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธี	สารรัตน์	กรรมการ
	อาจารย์ธานี	ศิริสกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาระบบบัญชีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยพายัพ จำกัด นี้มีความมุ่งหมายในการศึกษาระบบบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อค้นหาปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข ปัญหาของระบบบัญชี โดยใช้วิธีการสอบถามโดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สหกรณ์ พนักงานบัญชี ทรัพย์ณิก คณะกรรมการดำเนินการและสังเกตวิธีการปฏิบัติงาน เริ่มต้นแต่รูปแบบเอกสาร การบันทึกข้อมูลลงในเอกสาร การจัดเก็บเอกสาร การบันทึกรายการลงในสมุดบัญชี และการจัดทำรายงานทางการเงิน พร้อมทั้งสังเกตวิธีการปฏิบัติงานและศึกษาค้นคว้าจากหนังสือที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยพายัพ จำกัด โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้จะทราบบถึงปัญหาต่าง ๆ ของระบบบัญชี เพื่อให้ผู้มีหน้าที่โดยตรงและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปพิจารณากำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดการควบคุมการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการศึกษาระบบบัญชีพบว่า สหกรณ์กำหนดให้มีการใช้เอกสารประกอบการบันทึกรายการเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินและบันทึกบัญชีลงในสมุดรายการขึ้นต้นตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด แต่รูปแบบเอกสารบางชนิดไม่เหมาะสม ไม่ได้จัดให้มีสมุดรายวันทั่วไปและไม่ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไป ทำให้ไม่ทราบถึงความเคลื่อนไหวของรายการบัญชีต่าง ๆ และเกิดปัญหาการตรวจสอบความถูกต้องของยอดคงเหลือของรายการบัญชีต่างๆ ที่ปรากฏในงบการเงิน

สุนิศา ยิ่งศิริอำนาจ. 2543. “การศึกษาระบบบัญชีของสหกรณ์เครดิตยูเนียน มหาวิทยาลัยพายัพ จำกัด = Accounting System Study of Payap University Credit Union Cooperative Limited.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สหกรณ์มีการจัดทำรายงานทางการเงินใน 2 ลักษณะคือ รายงานฐานะการเงินประจำเดือน และรายงานฐานะการเงินประจำปี ซึ่งจากการศึกษาพบว่าสามารถทำได้ แต่มักเกิดปัญหาความล่าช้าในการจัดทำและมีความผิดพลาดในบางครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานบัญชีของสหกรณ์ มิได้เป็นผู้จบการศึกษาจากสาขาวิชาการบัญชีโดยตรง และมีได้เป็นพนักงานประจำของสหกรณ์

สหกรณ์มีปัญหาเกี่ยวกับการแบ่งแยกหน้าที่ไม่เหมาะสมกล่าวคือมีการกำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์สามารถทำรายการใดรายการหนึ่งตั้งแต่ต้นจนจบได้เอง เช่น การจำหน่ายเอกสารเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ทำหน้าที่ในการจำหน่ายเอกสาร การรับเงิน และการบันทึกบัญชีรายได้จากการจำหน่ายเอกสารด้วยตนเองทั้งหมด โดยไม่ต้องจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี และการจ่ายเงินสำหรับค่าใช้จ่ายบางรายการ มิได้มีการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงิน อีกทั้งเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทำหน้าที่ในการอนุมัติ การจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีเอง ซึ่งถือเป็นการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทำการทุจริต นอกจากนี้ยังพบว่าสหกรณ์มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของคณะกรรมการตรวจสอบไม่เหมาะสมซึ่งอาจเกิดปัญหาเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ